

ÖRNEK DERS PLANI

DERSİN ADI: Mantığa Giriş

DERSİ ÖNEREN (İsteğe bağlı):

DERSİN KONUSU ve AMACI (isteğe bağlı):

Bu ders, mantığı yalnızca doğru akıl yürütmenin biçimsel kuralları olarak değil, aynı zamanda tarihsel, epistemolojik ve toplumsal boyutları olan bir felsefi etkinlik olarak ele almayı amaçlar. Ders, öğrencilerin mantığa ilişkin yerleşik kabullerini görünür kılmayı, bu kabulleri eleştirel olarak değerlendirmeyi ve farklı mantık anlayışlarını karşılaştırmalı biçimde analiz edebilmelerini sağlamayı hedefler.

Bu çerçevede ders, bir yandan argümantasyonun temel yapısını, akıl yürütme biçimlerini ve biçimsel mantığın araçlarını öğretirken; diğer yandan mantığın evrenselliği, tarafsızlığı ve değişmezliği gibi yaygın varsayımları tartışmaya açar. Klasik mantığın temel ilkeleri ve biçimsel sistemleri incelenirken, bu yapıların hangi varsayımlara dayandığı ve hangi sınırlar içinde işlediği sorgulanır.

Dersin önemli bir amacı da mantığın yalnızca doğruluk ve geçerlilik üretmeye yönelik bir araç olmadığı, aynı zamanda belirli dilsel, bağlamsal ve toplumsal koşullar içinde işleyen bir pratik olduğu yönünde farkındalık geliştirmektir. Bu doğrultuda feminist mantık yaklaşımları aracılığıyla mantığın tarihsel olarak nasıl şekillendiği, hangi bakış açılarını dışladığı ve alternatif mantık anlayışlarının nasıl geliştirilebileceği ele alınır.

Sonuç olarak, ders öğrencilerin hem biçimsel mantık becerileri kazanmasını hem de mantığın doğasına, kapsamına ve sınırlarına ilişkin eleştirel ve çoğulcu bir perspektif geliştirmesini amaçlar.

Ders Planı:

Bu ders, mantığın temel kavramlarını, akıl yürütme biçimlerini ve biçimsel sistemlerini giriş düzeyinde ele alırken, bu yapıların felsefi temellerini ve eleştirel değerlendirmelerini de kapsar. Ders kapsamında öncelikle “neden mantık öğreniyoruz?” sorusu üzerinden mantığın işlevi ve amacı tartışmaya açılır; ardından argümantasyonun yapısı, öncül-sonuç ilişkisi ve farklı akıl yürütme türleri incelenir.

Devamında kavram, terim, önerme ve yargı gibi mantığın temel bileşenleri analiz edilerek, anlam, doğruluk ve ifade arasındaki ilişkiler çözümlenir. Klasik mantığın özdeşlik, çelişmezlik ve üçüncü halin imkânsızlığı gibi temel ilkeleri ele alınır ve bu ilkelerin zorunluluğu tartışılır.

Dersin ilerleyen bölümlerinde mantık eklemleri, niceleyiciler, Aristoteles mantığı, önermeler mantığı ve yüklem mantığı gibi temel konular işlenir. Bu teknik içerik, mantığın biçimselleştirme gücünü ortaya koyarken, aynı zamanda bu biçimselleştirmenin neyi kapsadığı ve neyi dışarıda bıraktığı sorusu da gündeme getirilir.

Bu çerçevede ders, mantığın yalnızca biçimsel bir disiplin olup olmadığı, bilimle ilişkisi ve istisnacılık karşısı yaklaşımlar bağlamında nasıl anlaşılması gerektiği gibi felsefi tartışmaları da içerir. Ayrıca argüman biçimleri ve safsatalar üzerinden hem biçimsel hem de bağlamsal akıl yürütme çözümlenmeleri yapılır.

Dersin son bölümünde feminist mantık yaklaşımı ele alınarak, mantığın tarihsel ve toplumsal boyutları, klasik mantığa yöneltilen eleştiriler ve alternatif mantık anlayışları tartışılır. Bu bağlamda ders, mantığın tekil ve değişmez bir yapı mı yoksa çoğul ve dönüşebilir bir alan mı olduğu sorusunu merkeze alır.

HAFTALIK DERS AKIŞI

Hafta	Konu	Kaynaklar / Ders Materyalleri
1	Neden Mantık Öğreniyoruz? “Neden mantık öğreniyoruz?”	<ul style="list-style-type: none">Haack, Susan. <i>Philosophy of Logics</i>.

	<p>sorusu, öğrenciler arasında çoğunlukla belirli önyargılar ve hazır kabuller çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu ders, söz konusu önyargıları görünür kılmayı ve eleştirel biçimde değerlendirmeyi amaçlar. Bu tartışmanın dersin başlangıcında ele alınmasının iki temel katkı sağlayacağı öngörülmektedir: İlk olarak, öğrencilerin mantığa ilişkin beklenti ve kabullerinin sorgulanması, daha katılımcı ve eleştirel bir ders ortamının oluşmasına zemin hazırlar. İkinci olarak ise, dersin içeriğinin öğrencilerin beklenti ve katkıları doğrultusunda kısmen şekillenmesine olanak tanır. Bu çerçevede ders, öğrencilerin görüş ve beklentilerini merkeze alan bir açılış oturumu olarak tasarlanmıştır.</p>	<p>Cambridge: Cambridge University Press, 1978.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Maddy, Penelope. “A Naturalistic Look at Logic.” <i>Proceedings and Addresses of the American Philosophical Association</i>, Nov., 2002, Vol. 76, No. 2 (Nov., 2002): 61-90. ● Priest, Graham. <i>Mantık</i>. Ankara: Dost Yayınevi, 2017. ● Nye, A. 1990. <i>Words of Power: A Feminist Reading of the History of Logic</i>, London: Routledge. ● Saint-Croix, Catharine; Roy T Cook. “(What) Is Feminist Logic? (What) Do We Want It to Be?.” <i>History and Philosophy of Logic</i>. 45/1, (2024): 20-45. DOI:10.1080/01445340.2023.2295192 ● Warren, K. 1988. ‘Critical thinking and feminism’, <i>Informal Logic</i>, 10 (1), 31–44. ● Govier, T. 1993. ‘When logic meets politics: Testimony, distrust, and rhetorical advantage’, <i>Informal Logic</i>, 15 (2), 93–104.
2	<p>Argümantasyon ve Akıl Yürütme Biçimleri Bu derste argümantasyonun temel yapısı ve akıl yürütme biçimleri ele alınacaktır. Argümanın ne olduğu, öncül ve sonuç ilişkisi üzerinden açıklanacak; bir ifadenin yalnızca bir görüş bildirmekten nasıl ayrıldığı gösterilecektir. Argümanların değerlendirilmesinde açıklık, tutarlılık ve gerekçelendirme ölçütleri incelenecektir. Akıl yürütme biçimleri kapsamında tündengelem ve tümevarım ayrımı ele alınacak; bu iki akıl yürütme türünün yapı, amaç ve değerlendirme kriterleri karşılaştırılacaktır. Geçerlilik, sağlamlık ve olasılıksal destek gibi temel kavramlar örnekler üzerinden analiz edilecektir. Bunun yanı sıra argümantasyonun yalnızca biçimsel bir süreç olmadığı,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Bowell, Tracy; Gary Kemp. <i>Eleştirel Düşünme Kılavuzu</i>. Çeviren Bilge Tanrıseven. Ankara: TÜBİTAK Yayınları, 2020. ● Harrell, Maralee. <i>What Is the Argument? An Introduction to Philosophical Argument and Analysis</i>. Cambridge: MIT Press, 2016. ● Burrow, S. “Verbal sparring and apologetic points: Politeness in gendered argumentation contexts.” <i>Informal Logic</i>, 30 (3), (2010): 235–62. ● Bondy, P. “Argumentative injustice.” <i>Informal Logic</i>, 30 (3), (2010): 263–78. ● Warren, K. 1988. ‘Critical thinking and feminism’, <i>Informal Logic</i>, 10 (1), 31–44.

	<p>aynı zamanda dilsel ve bağlamsal bir etkinlik olduğu vurgulanacaktır. Bu çerçevede, argümanların farklı bağlamlarda nasıl kurulduğu, yorumlandığı ve değerlendirildiği tartışılacaktır.</p> <p>Dersin ilerleyen kısmında, argümantasyonun yalnızca “kazanma” amacıyla değil, anlama, açıklama ve gerekçelendirme amacıyla da kullanılabilmesi gösterilecek; farklı akıl yürütme pratikleri karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır.</p> <p>Argümantasyon süreçlerinde kullanılan dilin, güç ilişkileri ve toplumsal konumlanmalarla nasıl kesişebileceği de kısaca tartışmaya açılacaktır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Govier, T. 1993. ‘When logic meets politics: Testimony, distrust, and rhetorical advantage’, <i>Informal Logic</i>, 15 (2), 93–104.
3	<p>Kavram, Terim, Önerme, Yargı, İçlem, Kaplam İfadelerinin Anlamları</p> <p>Bu derste mantığın temel bileşenleri olan kavram, terim, cümle ve önerme ayrımları ele alınacaktır. Kavramların sabit ve değişmez yapılar olarak kabul edilip edilemeyeceği tartışmaya açılacak; bağlama ve kullanıma göre değişebilirliği incelenecektir. Kavramlar arası geçişlerin yapıma biçimi tartışılacaktır. Belirli kavramların birbirinin değil olması ele alınacaktır.</p> <p>Terimin mantıktaki işlevi ve kavramla ilişkisi değerlendirilecektir. Ayrıca önermenin ne olduğu, cümle ve yargı ile olan ilişkisi üzerinden açıklanacak; anlam, doğruluk ve ifade arasındaki bağlantılar çözümlenecektir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Grünberg, Teo. <i>Sembolik Mantık El Kitabı: I. Cilt Temel Mantık</i>. Ankara: Metu Press, 2000. Priest, Graham. <i>Mantık</i>. Ankara: Dost Yayınevi, 2017. Yıldırım, Cemal. <i>Mantık</i> (Ankara: Fol Yayınları, 2019). Plumwood, V. 1993. ‘The politics of reason: Toward a feminist logic’, <i>Australasian Journal of Philosophy</i>, 71 (4), 436–62. Plumwood, V. 2002. ‘Feminism and the logic of alterity’, in R. Falmagne and M. Hass (eds.), <i>Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic</i>, Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 45–64.
4	<p>Klasik Mantığın Temel İlkeleri</p> <p>Bu derste klasik mantığın temel ilkeleri olan özdeşlik, çelişmezlik ve üçüncü halin olmazlığı ele alınacaktır. Bu ilkelerin zorunlu olup olmadığı ve alternatif mantık</p>	<ul style="list-style-type: none"> Russell, Gillian K. “The justification of the basic laws of logic.” <i>Journal of Philosophical Logic</i>, 44 (6), (2015): 793–803.

	<p>sistemleri açısından nasıl değerlendirilebileceği tartışmaya açılacaktır. Böylece mantığın evrensel ve değişmez bir yapı olup olmadığı sorgulanacaktır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Yıldırım, Cemal. <i>Mantık</i> (Ankara: Fol Yayınları, 2019). ● Priest, Graham. <i>Mantık</i>. Ankara: Dost Yayınevi, 2017. ● Welton, J. 1896. <i>A Manual of Logic</i>, London: W.B. Clive.
5	<p>Argüman Biçimleri ve Safsatalar</p> <p>Bu derste argümanların yapısal özellikleri ele alınarak geçerli ve geçersiz argüman biçimleri incelenecektir. Argümanların öncül-sonuç ilişkisi üzerinden nasıl analiz edileceği gösterilecek ve farklı akıl yürütme biçimleri örneklerle değerlendirilecektir. Ayrıca yaygın mantık yanlışları (safsatalar) ele alınarak, günlük dilde ve akademik tartışmalarda ortaya çıkan hatalı akıl yürütme biçimleri analiz edilecektir. Bu çerçevede, argümanların yalnızca biçimsel açıdan değil, bağlamsal ve dilsel yönleriyle de değerlendirilmesi gerektiği vurgulanacaktır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Bowell, Tracy; Gary Kemp. <i>Eleştirel Düşünme Kılavuzu</i>. Çeviren Bilge Tanrıseven. Ankara: TÜBİTAK Yayınları, 2020. ● Harrell, Maralee. <i>What Is the Argument? An Introduction to Philosophical Argument and Analysis</i>. Cambridge: MIT Press, 2016. ● Burrow, S. “Verbal sparring and apologetic points: Politeness in gendered argumentation contexts.” <i>Informal Logic</i>, 30 (3), (2010): 235–62. ● Bondy, P. “Argumentative injustice.” <i>Informal Logic</i>, 30 (3), (2010): 263–78. ● Warren, K. 1988. ‘Critical thinking and feminism’, <i>Informal Logic</i>, 10 (1), 31–44. ● Govier, T. 1993. ‘When logic meets politics: Testimony, distrust, and rhetorical advantage’, <i>Informal Logic</i>, 15 (2), 93–104. ● Hundleby, C. 2010. ‘The authority of the fallacies approach to argument evaluation’, <i>Informal Logic</i>, 30 (3), 279–308. ● Rooney, P. 2010. ‘Philosophy, adversarial argumentation, and embattled reason’, <i>Informal Logic</i>, 30 (3), 203–34.
6	<p>Mantık Eklemleri ve Niceleyiciler</p> <p>Bu derste mantığın temel eklemleri, mantıksal sabitler ve niceleyiciler incelenecektir. Bu yapıların anlamları ve işlevleri ele alınacak; anlamın sabitliği ve farklı yorumlara açıklığı</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Haack, Susan. <i>Philosophy of Logics</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1978. ● Plumwood, V. 1993. ‘The politics of

	<p>tartışılacaktır. Söz konusu anlamların nasıl atandığı ve başka bakış açılarıyla ele alındığında anlamların değişebilirliği tartışılacak. Negasyonla ilgili, Valerie Plumwood'un eleştirisi örnek alınacaktır.</p>	<p>reason: Toward a feminist logic', <i>Australasian Journal of Philosophy</i>, 71 (4), 436–62.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Plumwood, V. 2002. 'Feminism and the logic of alterity', in R. Falmagne and M. Hass (eds.), <i>Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic</i>, Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 45–64.
7	<p>Aristoteles Mantığı Bu derste Aristoteles mantığının temel kavramları, kategoriler öğretisi ve kıyas kuramı ele alınacaktır. Klasik mantığın tarihsel temelleri incelenerek, bu sistemin günümüz mantık anlayışıyla ilişkisi değerlendirilecektir. Ardından M. Hass'in Aristoteles mantığına feminist yorumu ele alınacaktır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Hass, M. (1998). Feminist readings of Aristotelian logic. In Cynthia A. Freeland, <i>Feminist Interpretations of Aristotle</i>. Pennsylvania State University Press. pp. 19–40. ● Aristoteles. <i>Kategoriler</i> ● Aristoteles. <i>Yorum Üstüne</i> ● Aristoteles. <i>Birinci Çözümlemeler</i>
8	<p>Önermeler Mantığı Bu derste önermeler mantığının temel yapıları, doğruluk değerleri ve doğruluk fonksiyonları incelenecektir. Biçimsel akıl yürütmenin temel ilkeleri örnekler üzerinden çözümlenecektir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Haack, Susan. <i>Philosophy of Logics</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1978. ● Grünberg, Teo. <i>Sembolik Mantık El Kitabı: I. Cilt Temel Mantık</i>. Ankara: Metu Press, 2000. ● Priest, Graham. <i>Mantık</i>. Ankara: Dost Yayınevi, 2017. ● Yıldırım, Cemal. <i>Mantık</i> (Ankara: Fol Yayınları, 2019).
9	<p>Yüklemler Mantığı Bu derste yüklem mantığının temel bileşenleri olan niceleme, değişkenler ve yüklem ele alınacaktır. Önerme biçimselleştirilmeleri yapılacaktır. Ardından Nye Andrea'nın "Saying What It Is: Predicate Logic and Natural Kinds" makalesi işlenecektir. Andrea Nye bu makalede, yüklem mantığının özellikle "doğal türler" kavramını temsil etme biçimini</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Nye, Andrea. Saying What It Is: Predicate Logic and Natural Kinds. 2002, in Falmagne, R.J. and Hass, M. (eds.), <i>Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic</i>. Rowman & Littlefield. 191-209. ● Grünberg, Teo. <i>Sembolik Mantık El Kitabı: I. Cilt Temel Mantık</i>. Ankara: Metu Press, 2000.

	<p>eleştirel olarak inceler. Nye'ye göre yüklem mantığı, dünyayı sabit, açıkça sınıflandırılabilir ve keskin sınırlarla ayrılmış kategorilerden oluşuyormuş gibi tasarlar. Bu yaklaşımın, doğadaki ve toplumdaki çeşitliliği, sürekliliği ve bağlamsallığı yeterince yansıtabilirliği eleştiriye açıılır.</p>	<ul style="list-style-type: none">● Priest, Graham. <i>Mantık</i>. Ankara: Dost Yayınevi, 2017.● Yıldırım, Cemal. <i>Mantık</i> (Ankara: Fol Yayınları, 2019).
10	<p>Klasik Mantığın Özellikleri</p> <p>Bu derste klasik mantığın genellik, konu-bağımsızlık ve biçimsellik gibi ayırt edici özellikleri incelenecektir. Bu özelliklerin mantığa özgü olup olmadığı ve sınırları tartışmaya açılacaktır. Buradan hareketle bir sonraki haftanın mantıksal istinacılık karşıtlığı konusuna geçiş yapılacaktır.</p>	<ul style="list-style-type: none">● Ferrari, Filippo; Massimiliano Carrara, <i>Logic And Science: An Exploration of Logical Anti-Exceptionalism</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2025.● Martin, Ben. <i>The Epistemology of Logic</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2025.● Haack, Susan. <i>Philosophy of Logics</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1978).● Russell, Gillian K. "Social Spheres: Logic, Ranking, and Subordination." forthcoming in <i>Minnesota Studies in the Philosophy of Science, Feminist Philosophy and Formal Logic</i> edited by Audrey Yap and Roy Cook.● Russell, Gillian K. "From Anti-Exceptionalism to Feminist Logic." <i>Hypatia</i> V.39-1, 28 (2024): 79-96. DOI: https://doi.org/10.1017/hyp.2023.125.
11	<p>Mantıkta İstinacılık Karşıtlığı</p> <p>Mantık ve diğer bilimlerin ayrı olmadığına ilişkin bu yaklaşım ele alınarak, mantığın diğer bilimlerle ilgisi tartışmaya açılacaktır. Bilimlerle aynı yöntemi kullanarak ortaya çıkan ve gelişen bir disiplin olarak mantığın toplumsal ve politik boyutuna değinilecek. Bilim felsefesindeki feminist yaklaşım örneği üzerinden mantıkta da benzer bir tutum sergilenebilirliği ele alınacak.</p>	<ul style="list-style-type: none">● Ferrari, Filippo; Massimiliano Carrara, <i>Logic And Science: An Exploration of Logical Anti-Exceptionalism</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2025.● Martin, Ben. <i>The Epistemology of Logic</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2025.● Haack, Susan. <i>Philosophy of Logics</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1978).

		<ul style="list-style-type: none"> ● Longino, Helen. 1990. <i>Science as Social Knowledge: Values and Objectivity in Scientific Inquiry</i>, Princeton University Press. ● Russell, Gillian K. "Social Spheres: Logic, Ranking, and Subordination." forthcoming in <i>Minnesota Studies in the Philosophy of Science</i>, Feminist Philosophy and Formal Logic edited by Audrey Yap and Roy Cook. ● Russell, Gillian K. "From Anti-Exceptionalism to Feminist Logic." <i>Hypatia</i> V.39-1, 28 (2024): 79-96. DOI: https://doi.org/10.1017/hyp.2023.125 ● Shapiro, S. 2015. <i>Varieties of Logic</i>, Oxford:OxfordUniversity Press. ● Quine
12	<p>Biçimsel Mantık Neyi Biçimselleştirir?</p> <p>Catharine Saint-Croix ve Roy T Cook'un "(What) Is Feminist Logic? (What) Do We Want It to Be?" makalesindeki şu soruya odaklanılacak: "Biçimsel mantık neyi kodlamayı amaçlar?" Bu soruya iki farklı kavrayış üzerinden yanıt verilebilir: Metafizik/Semantik Kavrayış Epistemik/Normatif Kavrayış Bu iki kavrayış üzerinden mantık-içerik ilişkisi konu edilecek ve ilgili makale tartışılacak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Saint-Croix, Catharine; Roy T Cook. "(What) Is Feminist Logic? (What) Do We Want It to Be?." <i>History and Philosophy of Logic</i>. 45/1, (2024): 20-45. ● John MacFarlane – <i>What Does It Mean to Say That Logic Is Normative?</i> (2004). ● Field Hartry. "What Is the Normative Role of Logic?." <i>Proceedings of the Aristotelian Society Supplementary Volume lxxxiii</i> (2009). ● Alfred Tarski – "On the Concept of Logical Consequence." <i>Logic, Semantics, Metamathematics</i> (Oxford: Clarendon Press, 1936): 409-420.
13	<p>Klasik Olmayan Mantıklar</p> <p>Bu derste klasik olmayan mantıkların ortaya çıkış motivasyonları ele alınacaktır. Klasik mantığın çelişmezlik ilkesi, üçüncü halin imkânsızlığı ilkesi ve iki değerlilik anlayışı tartışılarak, bu ilkelerin evrenselliğine yöneltilen eleştiriler incelenecektir. Sezgi mantık, modal mantık, çok değerli mantık, ilgili</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Haack, Susan. <i>Philosophy of Logics</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1978. ● Graham Priest, <i>An Introduction to Non-Classical Logic</i> (Oxford University Press, 2008).

	<p>mantık (relevant logic) ve parakonsistent mantık gibi yaklaşımların temel iddiaları karşılaştırmalı biçimde tanıtılacaktır. Ayrıca “mantıksal çoğulculuk” tartışmaları çerçevesinde farklı mantık sistemlerinin hangi problemleri çözmeye çalıştığı değerlendirilecektir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Beall, Jc & Restall, Greg (2000). Logical pluralism. <i>Australasian Journal of Philosophy</i> 78 (4):475 – 493.
14	<p>Feminist Mantık Yaklaşımları Bu derslerde feminist mantık yaklaşımlarının farklı yönelimleri ele alınacaktır. Feminist filozofların bir kısmı, mantık tarihinin erkek egemen bir çerçevede şekillendiğini savunarak mantığı feminist düşünceden tümüyle ayırır (örn. Nye). Buna karşılık bazı yaklaşımlar, mantığın belirli eklemelerini ve mantıksal sonuç kavramını dönüştüren klasik olmayan mantık sistemlerine yönelir (örn. Plumwood). Diğer bazı görüşler ise klasik mantığın pedagojik açıdan temel bir zemin sunduğunu kabul etmekle birlikte, bu sistemin eleştirel ve feminist bir farkındalıkla öğrenilmesi gerektiğini vurgular (Catharine Saint-Croix, Roy T Cook). Bu çerçevede derslerde, feminist mantığın olanaklılığı ve sınırları tartışılacak; mantıkta çoğulculuk ve alternatif akıl yürütme biçimleri değerlendirilecektir. Feminist mantığın, yalnızca bir eleştiri değil, aynı zamanda kurucu bir yaklaşım olup olamayacağı da tartışmaya açılacaktır. İşlenecek metinler, dersin genel çerçevesi doğrultusunda, öğrencilerle birlikte belirlenecektir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Russell, Gillian K. “Social Spheres: Logic, Ranking, and Subordination.” forthcoming in <i>Minnesota Studies in the Philosophy of Science, Feminist Philosophy and Formal Logic</i> edited by Audrey Yap and Roy Cook. ● Russell, Gillian K. “From Anti-Exceptionalism to Feminist Logic.” <i>Hypatia</i> V.39-1, 28 (2024): 79-96. DOI: https://doi.org/10.1017/hyp.2023.125 ● Yap, A. 2010. ‘Feminism and Carnap’s principle of tolerance’, <i>Hypatia</i>, 25 (2), 437–54. ● Warren, K. 1988. ‘Critical thinking and feminism’, <i>Informal Logic</i>, 10 (1), 31–44. ● Plumwood, V. 1993. ‘The politics of reason: Toward a feminist logic’, <i>Australasian Journal of Philosophy</i>, 71 (4), 436–62. ● Plumwood, V. 2002. ‘Feminism and the logic of alterity’, in R. Falmagne and M. Hass (eds.), <i>Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic</i>, Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 45–64. ● Nye, A. 1990. <i>Words of Power: A Feminist Reading of the History of Logic</i>, London: Routledge. ● Olkowski, D. 2002. ‘Words of power and the logic of sense’, in R. Falmagne and M. Hass (eds.), <i>Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic</i>, Lanham, MD: Rowman & Littlefield, pp. 117–29.

		<ul style="list-style-type: none"> ● Frye, M. 1996. 'The necessity of difference: Constructing a positive category of women', <i>Signs</i>, 21 (3), 991-1010. ● Hass, Marjorie. <i>Fluid Thinking: Irigaray's Critique of Formal Logic</i>. 2002, in Falmagne, R.J. and Hass, M. (eds.), <i>Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic</i>. Rowman & Littlefield. ● HASS, MARJORIE. CAN THERE BE A FEMINIST LOGIC? 1999, in Emanuela Bianchi (ed.), <i>Is Feminist Philosophy Philosophy?</i>. Northwestern University Press: pp.190—201. ● RESTOVIC, IVAN. FEMINIST LOGIC, LITERALLY 2023, <i>The Australasian Journal of Logic</i>, 20 (2): 318-347.
15	Final: Sınav veya Ödev	

Kaynakça (Okumalar, videolar, linkler...)

- Aristoteles. *Birinci Çözümlemeler*
- Aristoteles. *Kategoriler*
- Aristoteles. *Yorum Üstüne*
- Bondy, P. "Argumentative injustice." *Informal Logic*, 30 (3), (2010): 263–78.
- Bowell, Tracy; Gary Kemp. *Eleştirel Düşünme Kılavuzu*. Çeviren Bilge Tanrıseven. Ankara: TÜBİTAK Yayınları, 2020.
- Beall, Jc & Restall, Greg (2000). Logical pluralism. *Australasian Journal of Philosophy* 78 (4):475 – 493.
- Burrow, S. "Verbal sparring and apologetic points: Politeness in gendered argumentation contexts." *Informal Logic*, 30 (3), (2010): 235–62.
- Ferrari, Filippo; Massimiliano Carrara, *Logic And Science: An Exploration of Logical Anti-Exceptionalism*. Cambridge: Cambridge University Press, 2025.
- Frye, M. 1996. 'The necessity of difference: Constructing a positive category of women', *Signs*, 21 (3), 991-1010.
- Govier, T. 1993. 'When logic meets politics: Testimony, distrust, and rhetorical advantage', *Informal Logic*, 15 (2), 93–104.
- Grünberg, Teo. *Sembolik Mantık El Kitabı: I. Cilt Temel Mantık*. Ankara: Metu Press, 2000.

- Haack, Susan. *Philosophy of Logics*. Cambridge: Cambridge University Press, 1978.
- Harrell, Maralee. *What Is the Argument? An Introduction to Philosophical Argument and Analysis*. Cambridge: MIT Press, 2016.
- Hass, M. (1998). Feminist readings of Aristotelian logic. In Cynthia A. Freeland, *Feminist Interpretations of Aristotle*. Pennsylvania State University Press. pp. 19–40.
- Hass, Marjorie. Can There Be A Feminist Logic? 1999, in Emanuela Bianchi (ed.), *Is Feminist Philosophy Philosophy?*. Northwestern University Press: pp.190—201.
- Hass, Marjorie. Fluid Thinking: Irigaray's Critique of Formal Logic. 2002, in Falmagne, R.J. and Hass, M. (eds.), *Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic*. Rowman & Littlefield.
- Hundleby, C. 2010. 'The authority of the fallacies approach to argument evaluation', *Informal Logic*, 30 (3), 279–308.
- Longino, Helen. 1990. *Science as Social Knowledge: Values and Objectivity in Scientific Inquiry*, Princeton University Press.
- Maddy, Penelope. "A Naturalistic Look at Logic." *Proceedings and Addresses of the American Philosophical Association*, Nov., 2002, Vol. 76, No. 2 (Nov., 2002): 61-90.
- Martin, Ben. *The Epistemology of Logic*. Cambridge: Cambridge University Press, 2025.
- Nye, A. 1990. *Words of Power: A Feminist Reading of the History of Logic*, London: Routledge.
- Nye, Andrea. Saying What It Is: Predicate Logic and Natural Kinds. 2002, in Falmagne, R.J. and Hass, M. (eds.), *Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic*. Rowman & Littlefield. 191-209.
- Olkowski, D. 2002. 'Words of power and the logic of sense', in R. Falmagne and M. Hass (eds.), *Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic*, Lanham, MD: Rowman & Littlefield, pp. 117–29.
- Plumwood, V. 1993. 'The politics of reason: Toward a feminist logic', *Australasian Journal of Philosophy*, 71 (4), 436–62.
- Plumwood, V. 2002. 'Feminism and the logic of alterity', in R. Falmagne and M. Hass (eds.), *Representing Reason: Feminist Theory and Formal Logic*, Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 45–64.
- Priest, Graham. *Mantık*. Ankara: Dost Yayınevi, 2017.
- Priest, Graham. *An Introduction to Non-Classical Logic* (Oxford University Press, 2008).
- Quine, W. V. *Philosophy of Logic: Second Edition*. Harvard University Press, 1986.
- Restovic, Ivan. *Feminist Logic, Literally* 2023, *The Australasian Journal of Logic*, 20 (2): 318-347.
- Rooney, P. 2010. 'Philosophy, adversarial argumentation, and embattled reason', *Informal Logic*, 30 (3), 203–34.

- Russell, Gillian K. "From Anti-Exceptionalism to Feminist Logic." *Hypatia* V.39-1, 28 (2024): 79-96. DOI: <https://doi.org/10.1017/hyp.2023.125>.
- Russell, Gillian K. "Social Spheres: Logic, Ranking, and Subordination." forthcoming in *Minnesota Studies in the Philosophy of Science, Feminist Philosophy and Formal Logic* edited by Audrey Yap and Roy Cook.
- Russell, Gillian K. "The justification of the basic laws of logic." *Journal of Philosophical Logic*, 44 (6), (2015): 793–803.
- Saint-Croix, Catharine; Roy T Cook. "(What) Is Feminist Logic? (What) Do We Want It to Be?." *History and Philosophy of Logic*. 45/1, (2024): 20-45. DOI:10.1080/01445340.2023.2295192
- Shapiro, S. 2015. *Varieties of Logic*, Oxford:OxfordUniversity Press.
- Warren, K. 1988. 'Critical thinking and feminism', *Informal Logic*, 10 (1), 31–44.
- Welton, J. 1896. *A Manual of Logic*, London: W.B. Clive.
- Yap, A. 2010. 'Feminism and Carnap's principle of tolerance', *Hypatia*, 25 (2), 437–54.
- Yıldırım, Cemal. *Mantık* (Ankara: Fol Yayınları, 2019).
- <https://sites.google.com/view/workshop-feministlogic/home> (August 29–30, 2025 Workshop on Feminist Logic Ruhr University Bochum, Germany)
- DIVERSITY READING LIST PRESENTS: FEMINIST LOGIC, A DRL READING GROUP BLUEPRINT BY FRANCI MANGRAVITI AND VIVIANE FAIRBANK LEVEL: INTERMEDIATE.
- Hundleby, Catherine E., "Feminist Perspectives on Argumentation", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Winter 2025 Edition), Edward N. Zalta & Uri Nodelman (eds.), URL = <<https://plato.stanford.edu/archives/win2025/entries/feminism-argumentation/>>.
- MacFarlane, John. *What Does It Mean to Say That Logic Is Normative?* (2004).
- Field, Hartry. "What Is the Normative Role of Logic?." *Proceedings of the Aristotelian Society Supplementary Volume lxxxiii* (2009).
- Tarski, Alfred. "On the Concept of Logical Consequence." *Logic, Semantics, Metamathematics* (Oxford: Clarendon Press, 1936): 409-420.